

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ELJÁRÁSREND

Az EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti-Nőgyógyászati és Asszisztált Reprodukciós Tagozat ajánlása a COVID-19 ellátásrenddel kapcsolatban

A koronavírus fertőzés (COVID-19) magyarországi terjedésének megfékezése és az igazolt betegek hatékony ellátása érdekében:

„2020. március 16-ától a veszélyhelyzet megszűnéséig halasszon el minden, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3.§ i) pontja szerinti sürgős szükségben azonnali egészségügyi ellátást nem igénylő beavatkozást.”

(Sürgős szükség: az egészségi állapotban bekövetkezett olyan változás, amelynek következtében azonnali egészségügyi ellátás hiányában a beteg közvetlen életveszélybe kerülne, illetve súlyos vagy maradandó egészségkárosodást szenvedne. EüTv).

Általános megfontolások

A járványügyi helyzet aktuális helyzetének megfelelően frissített általános eljárási rendet a <https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus/523-eljarasrend-a-2020-evben-azonositott-uj-koronavirussal-kapcsolatban> weboldal részletezi.

A fentiek miatt szükséges, hogy a fekvő- és járóbetegellátás terén az elektív beavatkozások elhalasztása kapcsán megfogalmazott elvárásokat szigorítsuk, a miniszteri rendelkezésnek megfelelően pontosítsuk.

Valamennyi halasztható elektív műtéti beavatkozás elhalasztása kötelező.

Olyan betegcsoportok esetében, ahol a gondozás vagy a terápia folytatásának elmaradása miatt a beteg közvetlen életveszélybe kerülne, illetve súlyos vagy maradandó egészségkárosodást szenvedne, az ellátás nem korlátozható. Ilyen betegcsoportok pl. vajúdók, veszélyeztetett várandósok, daganatos betegek, immunszupprimáltak, stb. Ezen betegcsoportok esetében a kezelés/gondozás folyamata úgy alakítandó, hogy a lehető legkevesebb találkozás történjen. A már felmerült és a továbbiakban várható korlátozások (karantén, látogatási tilalom az egészségügyi intézményekben, az egészségügyi ellátórendszer fokozott leterheltsége, esetleges gyógyszer ellátási problémák, stb.) figyelembevételével alapos kockázatértékelését, és olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek prioritássá teszik

a betegek biztonságát és az adatok validitását. E két cél konfliktusa esetén a betegek biztonságát kell előnyben részesíteni.

Koronavírus-fertőzésre gyanús valamint igazoltan fertőzött egyének elkülönítésére, járványügyi megfigyelésére az operatív törzs által kijelölt ellátóhelyek igénybe vétele kötelező.

Szülészeti-Nőgyógyászati fekvőbeteg ellátó intézményekben biztosítani kell a koronavírus-fertőzésre gyanús valamint igazoltan fertőzött esetek elkülönített szülőszobai ellátását beleértve az érintett páciensek műtéti és posztoperatív ellátását, valamint újszülötteik elkülönített neonatológiai ellátását. A COVID-19 fertőzésre gyanús páciensek ellátását végző személyzet számára előírt védőfelszerelést és munkarendet az operatív törzs előírásai szerint a helyi infektológiai szolgálat határozza meg.

Gyanús esetek kiemelése

A Akut légúti fertőzésben szenvedő beteg, akinél az alábbi, hirtelen kezdődő tünetek közül legalább egy fennáll: láz ($\geq 38^{\circ}\text{C}$), köhögés, légszomj, ÉS a tünetek kezdetét megelőző 14 napban új koronavírus által leginkább érintett területen járt.

A területek aktuális listája a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján elérhető:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus/539-tajekoztato-az-eljarasrendben-alkalmazando-covid-19-fertozes-által-erintett-teruletekrol-2020-marcius-11>

B Akut légúti fertőzésben szenvedő beteg, ÉS a tünetek kezdetét megelőző 14 napban szoros kapcsolatban volt új koronavírusal megerősítetten vagy valószínűsítetten fertőzött személlyel.

Szoros kapcsolatban álló személynek minősül az, aki a valószínűsített, vagy a megerősített COVID-19 fertőzöttel

- egy háztartásban él;
- személyes kapcsolatba került (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő);
- zárt légtérben tartózkodott (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő) [pl. munkahelyen egymás közelében, iskolában egy osztályteremben, kórházi beteglátogatás során];
- közvetlen fizikai kapcsolatba került új koronavírusal fertőzött személlyel (pl. kézfogás útján);
- védőeszköz alkalmazása nélkül új koronavírusal fertőzött beteg váladékával érintkezett (pl. ráköhögtek vagy szabad kézzel ért használt papír zsebkendőhöz);
- a repülőúton
  - bármilyen irányban 2 ülésnyi távolságban ült
  - COVID-19 beteget ápolt,
  - a repülőgép személyzeteként az új koronavírusal fertőzött beteg ülőhely szektorában látott el szolgálatot,
  - amennyiben a tünetek súlyossága, vagy a COVID-19 beteg mozgása indokolja, a repülőgép nagyobb területére vagy akár egészére kiterjeszhető a kontaktuskutatás;

- az előírt egyéni védőeszköz megfelelő alkalmazása nélkül a COVID-19 beteg közvetlen ellátásában/ápolásában részt vett, vagy laboratóriumi dolgozóként COVID-19 beteg mintáit kezelte.

C Kórházi kezelést igénylő, súlyos akut légúti fertőzésben szenvedő beteg, aki lázas (38°C) és légúti tünete van, ÉS a klinikai képet egyéb etiológiai tényező nem magyarázza.

A gyanús/kivizsgálás alatt álló esetet a megyei kormányhivatal népegészségügyi főosztályának (munkaidőn kívül a kormányhivatal ügyeletének) azonnal jelenteni kell telefonon.

Általános teendők a fekvőbeteg-ellátó intézményben észlelt gyanús esetekkel

- A betegre sebészi maszkot kell adni.
- A beteggel érintkező egészségügyi dolgozók a szokásos egyéni védőeszközök (pl. köpeny, kesztyű) mellett FFP2 vagy FFP3 maszkot viseljenek.
- A beteget haladéktalanul el kell különíteni infektológiai osztályon külön (lehetőleg előtérrel rendelkező, jól szellőző egyágas) kórteremben.
- A betegtől mintát kell venni új koronavírus kimutatása irányában: aeroszol képződéssel járó mintavételi beavatkozásokhoz FFP3 maszk, védőszemüveg/arcvédő, kesztyű, védőruha/köpeny szükséges. (A mintát az NNK Légúti Vírusok Nemzeti Referencia Laboratóriuma és hálózata vizsgálja, információért keresse fel a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapját, illetve a +36 1 4761100 központi telefonszám tárcsázásával kérje a Légúti Vírusok Osztályát.)
- A kórteremben rendszeres környezet fertőtlenítés szükséges virucid hatású fertőtlenítő szerrel. Beteg indokolatlanul nem hagyhatja el a kórtermet.

Ha a gyanús/kivizsgálás alatt álló beteg laboratóriumi vizsgálatának eredménye alapján az eset besorolása valószínűsített vagy megerősített esetre változik, és a beteg szállítható állapotban van, a beteget mentővel a Dél-Pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézetbe (DPC) kell szállítani, ahol a további elkülönítését és ellátását biztosítani kell.

Megyei ügyeleti telefonszámok a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján elérhetők:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus/532-megyei-ugyeleti%C2%ADtelefonszamok>

Jelen összeállítás nem helyettesíti az eljárásrendet. További információért keresse fel a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapját: <https://www.nnk.gov.hu/>

További segítséget az alábbi elérhetőségeket kaphat:

- telefonszám: 06 80 277 455 és 06 80 277 456
- emailcím: koronavirus@bm.gov.hu
- honlap: <https://koronavirus.gov.hu/>
- facebook oldal és messenger: <https://www.facebook.com/koronavirus.gov.hu/>

Speciális teendők szülészeti-nőgyógyászati ellátóhelyeken

Fekvőbeteg-ellátás:

- A látogatási tilalmat a legszigorúbban be kell tartani. Nem mehetnek be hozzátartozók az ellátóhely épületébe, még rövid időre sem. A földszinten sem tartózkodhatnak látogatók. A szülészeti-nőgyógyászati ellátóhelyen fekvő betegeket nyomatékosan meg kell kérni, hogy ne találkozzanak hozzátartozókkal, a klinika épületén kívül sem. Erről tájékoztató feliratokat kell elhelyezni az ellátóhely összes bejáratánál.
- Csak a mindenképp indokolt, várhatóan sürgős beavatkozást igénylő betegek kerülhetnek osztályos felvételre. Fenyégető koraszülés esetén is csak a klinikailag igazolt esetek felvétele indokolt.
- A terhesosztályon csak a nemzetközi protokolloknak megfelelő rendszerességgel lehet kérni ultrahang vagy NST vizsgálatokat. A felesleges vizsgálatokat kerülni kell.
- Elkülönített szülőszoba helyiséget kell alakítani és elkülönített mütét kell kijelölni a gyanús vagy igazoltan fertőzött esetek ellátására. A védőfelszerelés ezekben az esetekben biztosítva lesz.
- A látogatási tilalom alól egyetlen kivétel a szüléseknél 1 fő, aki a vajúdas és a szülés során maradhat a klinika épületében. Dúlával tervezett szülések esetén ki kell választani, hogy a hozzátartozó vagy a dula marad a várandóssal. A szülőszoba előterében sem tartózkodhat látogató.
- Minden osztályon legyen megfelelő mennyiségű szappan, kézfertőtlenítő és védőfelszerelés, aminek használatára az osztályos nővérek hívják fel a figyelmet.
- A sürgős mütétek -akár szülészeti, akár nőgyógyászati- elvégzésének lehetőségét zavartalanul biztosítani kell. A súlyos egészségkárosodás kockázatával nem járó mütéteket halasztani kell. A rosszindulatú daganatok és az időkorláthoz között (pl. abortusz, amniocentesis) a járványügyi általános szabályok betartásával elvégezhetőek.
- Szülőszobai felvételre (kórlapra) a terhes csak orvosi vizsgálatot követően kerüljön, kizárva a felesleges felvételeket.
- A személyzet tagjai azonnal jelezzék felettesük, illetve a helyi infektológiai szolgálat felé, ha magukon gyanús, fertőzésre jellemző tüneteket észlelnek.
- A fertőzésre nem gyanús esetekben törekedni kell a szülőnő és újszülöttje korai hazabocsátásra.

Járóbeteg-ellátás:

- Biztosítani kell az anamnesztikus előszűrést végző egy-kapus megközelítést, ahol a megfelelően képzett személyzet triage-funkciót lát el a gyanús és a nem-gyanús járóbeteg irányításában.
- Térben elkülönített helyiséget kell biztosítani a gyanúsak minősített járóbeteg megfelelő védőfelszerelésben végzett vizsgálatára, illetve további ellátására.
- Az ambulanciához kézfertőtlenítőt kell felszerelni.
- Az onkológiai betegek ellátása kapcsán csak a frissen felismert eseteket, a mütéti kivizsgálás előtt állókat, a kemoterápiás kezelésben részesülőket, vagy az akut ellátást igénylőket lehet ellátni. Az onkológiai betegek utánkövetésénél a protokollban ismertetett módon a 3 hónapos utánkövetéseket el lehet látni, a 6 hónapos vagy 1 éves utánkövetéseket halasztani kell 1 hónappal.
- A terhesambulancián csak a panaszos, illetve veszélyeztetett eseteket lehet ellátni.
- A genetikai szakrendelésen a szakrendelést végző orvos egyéni mérlegelésétől

függően, a terhességi kor miatt halaszthatatlan vizsgálatokat lehet csak elvégezni.

- Szülészobai felvételre a terhes csak orvosi vizsgálatot követően kerüljön, kizárva a felesleges felvételeket.
- A személyzet tagjai azonnal jelezzék felettesük, illetve a helyi infektológiai szolgálat felé, ha magukon gyanús, fertőzésre jellemző tüneteket észlelnek.

Az eljárásrend visszavonásig érvényes.

Készítette: EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium
Szülészeti-Nőgyógyászati és Asszisztált Reprodukciós Tagozat

Budapest, 2020. március „ 21. „

Jóváhagyta:

Prof. Dr. Kásler Miklós
miniszter

